Eesti julgeolekupoliitika alused

Avaldatud 29.06.2026

Sisukord

2. Eesti julgeolekupoliitika põhimõtted **3**

2. Eesti julgeolekupoliitika põhimõtted

Kaitseme Eesti riiki, ühiskonda, rahvuse kestmist ja vabadust. Meie julgeolek tugineb demokraatiale, õigusriigile, tugevatele liitlassuhetele ja kogu ühiskonna valmisolekule. Eesti kaitseb end kõigi ohtude vastu.

Eesti julgeolekupoliitika eesmärk on kindlustada Eesti Vabariigi iseseisvus ja sõltumatus, territoriaalne terviklikkus, põhiseaduslik kord, elanikkonna turvalisus, ühiskonna toimimine ning eesti rahvuse, keele ja kultuuri kestmine.

Eesti julgeoleku alus on inimväärikust, üksikisiku põhiõigusi ja -vabadusi, demokraatlikku valitsemisviisi ning õigusriiki austava ühiskonnakorralduse püsimine. Eesti on osa demokraatlike riikide kogukonnast ning toetab selle ühtsust ja püsimist. Eesti julgeolekut toetab rahvusvahelisest õigusest kinnipidamisele rajatud rahvusvaheliste suhete süsteem.

Julgeoleku alus on hoitud inimesed ja elukeskkond, tugev riigikaitse ja edukas majandus

Eesti väärtustab keskkonda, kus kõigil inimestel on võrdsed võimalused, kus inimesed on hoitud ning elavad võimalikult kaua tervelt ja täisväärtuslikult, kus väheneb ebavõrdsus ja vaesus ning kus toetatakse kõigi pikka ja kvaliteetset isiklikku ja tööelu ning ühiskondlikku aktiivsust ja eneseteostust.

Majandus ja julgeolek toetavad teineteist – edukas majandus võimaldab tugevdada julgeolekut ja turvaline investeerimiskeskkond on üks majanduskasvu tingimusi. Eesti majanduskeskkond on võimalikult atraktiivne ning toetab tasakaalustatud ja konkurentsivõimelist arengut kõigis piirkondades. Täisväärtuslik haridus ning teadus- ja arendustegevus on eduka, tulevikule suunatud Eesti alus.

Eesti julgeolek toetub rahvusvahelisele õigusele, liitlassuhetele, iseseisvale kaitsevõimele ja jagamatule julgeolekule

Eesti julgeolekupoliitika lähtub rahvusvahelise õiguse ja Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO) põhikirjas sätestatud põhimõtetest, eriti riikide suveräänsusest ja territoriaalsest terviklikkusest, ning iga riigi õigusest ja vabadusest valida oma julgeolekulahendused. Eesti julgeoleku kindlustamine ei ole suunatud ühegi teise riigi vastu.

Oleme lahutamatu osa Euroopa julgeolekust. Eesti julgeolek toetub liikmesusele Euroopa Liidus ja Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsioonis (NATO) ning tihedale koostööle liitlaste ja teiste rahvusvaheliste partneritega. Eesti käsitab iseenda ning liitlaste ja partnerite julgeolekut jagamatuna.

Eesti julgeolekusse panustab kogu ühiskond

Eesti julgeolekupoliitika lähtub avarast julgeolekukäsitusest, võttes arvesse kõiki riigi julgeolekut mõjutavaid suundumusi ja tegureid. Julgeolekupoliitika elluviimine toimub põhimõttel ühiskond kui tervik ja riik kui tervik.

Julgeolekuküsimustega arvestatakse poliitika, valdkondlike arengukavade ja õigusaktide väljatöötamisel ning nii tööprotsesside, tarneahelate, taristu kui ka rahvusvahelise koostöö kujundamisel ja arendamisel. Julgeoleku tugevdamiseks teeb Eesti kiirendatult suuremaid pingutusi iseseisva kaitsevõime tugevdamiseks, panustades alates 2026. aastast riigikaitsesse vähemalt 5% sisemajanduse koguproduktist, millele lisanduvad investeeringud laia riigikaitsesse. Julgeoleku tagamine riigis ja ühiskonnas on läbiv, pidev ja sihipärane tegevus.

Eesti hoiab sõja ära vastast heidutades ja kaitseb end igal juhul

Meie eesmärk on hoida ära sõda Eesti vastu, heidutades vastast ning muutes agressiooni teostamatuks. Heidutuse ebaõnnestumisel kaitseb Eesti end igal juhul ja kõikide ohtude vastu, sõltumata nende päritolust või ilmnemise ajast ja kohast, ning kuitahes ülekaaluka vastase vastu. Eesti ei alistu kunagi.

Valmistudes sõja korral selle võitmiseks ja kõige tõsisemateks kriisideks, on Eesti valmis lahendama ka väiksema mõjuga kriise, kus kriisideks valmistumisel ja nende lahendamisel toetavad Kaitsevägi ning Kaitseliit vajaduse korral tsiviilstruktuure. Sõja korral on sõjaline kaitse riigi põhipingutus, kus tsiviilstruktuurid toetavad maksimaalselt Kaitseväge Eesti sõjalise kaitse tagamisel.

Kaitseme Eestit nii maal, õhus, merel, kosmoses kui ka küberruumis avalduvate ohtude, samuti informatsioonilise mõjutustegevuse eest. Oma valmisoleku tugevdamisel lähtub Eesti riigikaitse laiast käsitusest, mille eesmärk on riigi ja rahva kaitsmine ning selleks valmistumine, kasutades kõiki riigi käsutuses olevaid sõjalisi ja mittesõjalisi võimeid ja vahendeid ning kaasates ühiskonna osalisi.

Eesti julgeolek eeldab kogu ühiskonna valmisolekut, vastutust ja koostööd

Eesti julgeolek sõltub iga inimese ja ühiskonna kui terviku valmisolekust, kaitse- ja võitlustahtest. Eesti lähtub kriisideks ja sõjaks valmistumisel ülesannete jäävuse põhimõttest: kõik põhiseaduslikud institutsioonid, avaliku sektori asutused, kohaliku omavalitsuse üksused ja elutähtsate teenuste osutajad täidavad oma rolli nii tavaolukorras kui ka kriisi ja sõja korral, kuigi ülesannete ulatus võib muutuda.

Kriisiks ja sõjaks valmistumine ning vajaduse korral tegutsemine on iga põhiseadusliku institutsiooni, asutuse ja inimese ülesanne vastavalt nende pädevusele, lähtudes lähimuse põhimõttest ja tegutsedes madalaimal pädevustasandil. Seejuures tehakse koostööd ning pakutakse üksteisele abi. Riik soosib ja toetab sellega seotud vabatahtlikku tegevust.

Viimati uuendatud 29.06.2026